

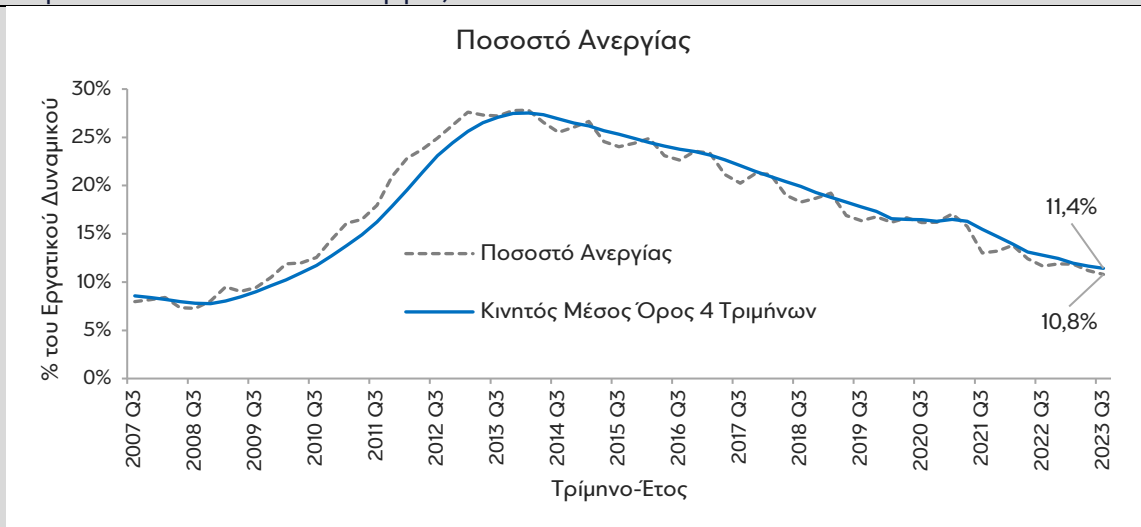
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

25 Ιανουαρίου 2024, Τεύχος 490

Δομική ανάλυση της αγοράς εργασίας στο 9μηνο-23

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία της έρευνας εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το 9μηνο Ιαν-Σεπ-23 η απασχόληση στην Ελλάδα ενισχύθηκε κατά 1,3%, με αποτέλεσμα ο αριθμός των απασχολούμενων να ανέλθει στους 4.196,9 χιλ. από τους 4.142,4 χιλ. την αντίστοιχη περίοδο του 2022. Ωστόσο, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της απασχόλησης παρουσιάζεται μειωμένος συγκριτικά με το 2022 (6,6%), στοιχείο που αντανάκλα τη συρρίκνωση του ρυθμού ανόδου της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας σε σύγκριση με την απότομη ανάκαμψη τη διετία 2021-2022, ύστερα από την έξαρση της πανδημίας. Την ίδια περίοδο το ποσοστό ανεργίας κατέληξε στο 11,3% από 12,6%, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,3 ποσοστιαίες μονάδες, σε συνέχεια πτώσης του κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες το 2022, ενώ ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε στους 532,8 χιλ. από τους 598,1 χιλ. (-65,3 χιλ. άτομα ή -10,9%). Κατά συνέπεια η πτώση του ποσοστού ανεργίας την υπό εξέταση περίοδο προήλθε τόσο από την αύξηση της απασχόλησης (+54,5 χιλ. απασχολούμενοι) όσο και από τον περιορισμό του αριθμού των ανέργων (-65,3 χιλ. άτομα), ενώ το εργατικό δυναμικό συρρικνώθηκε κατά 10,8 χιλ. άτομα ή 0,2% (στους 4.729,7 χιλ. από τους 4.740,5 χιλ.), δηλαδή με ηπιότερο ρυθμό σε σύγκριση με την προ πανδημίας τάση (-0,5% κατά μέσο όρο την περίοδο 9Μ/2017-9Μ/2019). Παράλληλα, ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός συρρικνώθηκε οριακά κατά 0,1% ή 2,8 χιλ. άτομα, στα 4.308,7 χιλ. από τα 4.311,4 χιλ., σε συνέχεια συρρίκνωσής του κατά 3,0% το 9μηνο του 2022.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ποσοστό Ανεργίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Συγγραφέας

Κωνσταντίνος Πέππας
Ερευνητής Οικονομολόγος, PhD
kpreppas@eurobank.gr

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό ανεργίας στην χώρα μας – αν και βρίσκεται σε πτωτική πορεία από το 2014 – παραμένει το δεύτερο υψηλότερο μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωζώνης, αλλά παρουσιάζει την ισχυρότερη μείωση (-1,3 ποσοστιαίες μονάδες) το 9μηνο του 2023. Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην Ευρωζώνη εντοπίζεται στην Ισπανία όπου την ίδια περίοδο κατήλθε στο 12,2% από 13,0% το 9μηνο του 2022, ενώ το χαμηλότερο στη Μάλτα όπου περιορίστηκε στο 2,6% από 2,9%. Συνεχίζοντας με τις μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης, το ποσοστό ανεργίας στις Γερμανία και Γαλλία περιορίστηκε οριακά, στο 3,0% από 3,2% στην πρώτη και στο 7,2% από 7,3% στη δεύτερη, ενώ στην Ιταλία κατήλθε στο 7,7% από 8,2%.

Αναφορικά με την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας με βάση το φύλο στην Ελλάδα, διαχρονικά παραμένει πολύ υψηλότερο στις γυναίκες συγκριτικά με τους άνδρες. Το 9μηνο του 2023 το ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες κατήλθε στο 14,8% από 16,7% ενώ στους άνδρες στο 8,4% από 9,5%, αλλά στις πρώτες η μείωση είναι ισχυρότερη (1,9 ποσοστιαίες μονάδες έναντι 1,0 στους άνδρες). Στην Ευρωζώνη τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώθηκαν σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, δηλαδή στο 6,9% (από 7,2%) στις γυναίκες και στο 6,2% (από 6,4%) στους άνδρες. Παράλληλα, σε σχέση με την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας με βάση την ηλικία, αυτό περιορίζεται καθώς η ηλικία αυξάνεται, ενώ το 9μηνο του 2023 σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες περιορίστηκε. Η ισχυρότερη μείωση του αλλά και το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας εντοπίζεται στα άτομα ηλικίας 15-19 ετών όπου κατήλθε στο 34,5% από το 51,8% (-17,2 ποσοστιαίες μονάδες). Από την άλλη πλευρά το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας παρουσιάζουν τα άτομα άνω των 65 ετών (7,4% από 8,3%) καθώς και τα άτομα ηλικίας 45-64 ετών (από 9,3% σε 7,7%). Τέλος, η ηπιότερη μείωσή του, κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες, παρουσιάστηκε το 9μηνο 2023 στα άτομα 25-29 ετών όπου κατήλθε στο 19,4% από 19,7%. Οι τάσεις στην εξέλιξη της ανεργίας ως προς το φύλο και την ηλικία που αναλύθηκαν αμέσως πιο πάνω σε συνδυασμό με τη μείωση του πληθυσμού, καθιστούν σημαντική την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας, ώστε μεσοπρόθεσμα να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις στο ΑΕΠ από τη μείωση του πληθυσμού. Έτσι θα είναι εφικτό για μία περίοδο ετών, όχι μεγάλη σε διάρκεια, ο παραγωγικός συντελεστής της εργασίας στην Ελλάδα να έχει θετική συνεισφορά στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης, αφού υπάρχουν δυνατότητες για περαιτέρω αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του εργατικού δυναμικού στον πληθυσμό.

Σε σχέση με την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας με βάση το επίπεδο εκπαίδευσης, διαχρονικά μειώνεται καθώς το επίπεδο εκπαίδευσης βελτιώνεται, ενώ σε όλες τις κατηγορίες παρουσιάζεται μείωση του την υπό εξέταση περίοδο. Η ισχυρότερη πτώση του εντοπίζεται στα άτομα που παρακολούθησαν μερικές τάξεις του Δημοτικού ή δεν πήγαν καθόλου σχολείο (-10,2 ποσοστιαίες μονάδες) τα οποία όμως παρουσιάζουν και το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (24,1% από 34,3%). Το χαμηλότερο ποσοστό αλλά και η ηπιότερη μείωσή του εντοπίζεται στα άτομα με διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο, όπου περιορίστηκε στο 4,9% από 5,6% (-0,7 ποσοστιαίες μονάδες), ενώ έπονται με υψηλότερο ποσοστό ανεργίας τα άτομα με πτυχίο ανώτατων σχολών (8,7% από 9,8%). Τέλος, στους πτυχιούχους ανώτερης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης το ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε στο 12,0% από το 12,6%.

Συνεχίζοντας με τη διάρκεια της ανεργίας, τόσο το ποσοστό όσο και ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων παρουσίασαν μείωση. Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας περιορίστηκε στο 57,6% το

9μνηνο 2023 από το 61,4% το 2022 (-3,8 ποσοστιαίες μονάδες) ενώ ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων κατήλθε στους 306,6 χιλ. από τους 366,7 χιλ. (-60,1 χιλ. ή -16,4%).

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης αυξήθηκαν κατά 83,3 χιλ. άτομα ή κατά 2,2% συγκριτικά με το 2022 (στους 3.798,4 χιλ. από τους 3.881,7 χιλ.), ενώ οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης μειώθηκαν κατά 27,9 χιλ. άτομα ή κατά 8,3% (από τους 336,9 χιλ. στους 309,0 χιλ.). Σημειώνεται ότι το μερίδιο μερικής απασχόλησης είναι διαχρονικά υπερδιπλάσιο στις γυναίκες ενώ το 9μνηνο του 2023 κατήλθε στο 11,7% (από 12,4% ένα έτος νωρίτερα) ενώ στους άνδρες στο 4,1% (από 5,1%).

Αναφορικά με την περιφερειακή διάσταση της ανεργίας, σε 11 περιφέρειες το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε και σε δύο αυξήθηκε. Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας το 9μνηνο του 2023 αλλά και η ισχυρότερη άνοδος του παρουσιάστηκε στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων όπου ανήλθε στο 15,7% από 14,4% ένα έτος νωρίτερα, ενώ ίδιο ήταν και στη Δυτική Μακεδονία (15,7% από 18,5%) η οποία διαχρονικά εμφανίζει υψηλό ποσοστό ανεργίας. Το χαμηλότερο ποσοστό αλλά και η ισχυρότερη μείωσή του εντοπίζεται στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου – όπου η απασχόληση παρουσιάζει έντονη εποχικότητα λόγω του τουρισμού – και κατήλθε στο 8,4% από 12,3% (-3,9 ποσοστιαίες μονάδες) ενώ στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου περιορίστηκε στο 9,5% από 11,6%. Στην περιφέρεια που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό των απασχολούμενων στη χώρα, την Αττική, το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε σε χαμηλότερα επίπεδα από το εθνικό ποσοστό, δηλαδή στο 9,5% (από 10,1%) ενώ στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας όπου συγκεντρώνει υψηλή μεταποιητική δραστηριότητα, κατήλθε στο 10,6% από το 13,9%.

Σε επίπεδο κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, σε 12 σημειώθηκε άνοδος της απασχόλησης και σε 9 πτώση της την υπό εξέταση περίοδο. Από τα αντίστοιχα στοιχεία, προκύπτει ότι η ετήσια άνοδος της το 9μνηνο του 2023 προήλθε κυρίως από την ενίσχυσή της στους κλάδους Δραστηριοτήτων ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας (+20,9 χιλ. απασχολούμενοι, στους 305,8 χιλ. από τους 284,8 χιλ.), Γεωργίας-Δασοκομίας-Αλιείας (+19,7 χιλ., στους 477,3 χιλ. από τους 457,6 χιλ.), Μεταφοράς-Αποθήκευσης (+17,6 χιλ., στους 222,4 χιλ. από τους 204,8 χιλ.) και Κατασκευών (+13,9 χιλ. απασχολούμενοι, στους 161,7 χιλ. από τους 147,8 χιλ.), παρά την πτώση της στο Χονδρικό-Λιανικό εμπόριο (-33,5 χιλ., στους 692,6 χιλ. απασχολούμενους από τους 726,1 χιλ.) και στις Τέχνες-Διασκέδαση-Ψυχαγωγία (-10,9 χιλ., στους 48,8 χιλ. από τους 59,6 χιλ.). Τέλος, στον κλάδο Δραστηριοτήτων υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης η απασχόληση ενισχύθηκε οριακά, κατά 0,8 χιλ. απασχολούμενους ή 0,2% (στους 390,6 χιλ. από τους 389,8 χιλ.).

Εστιάζοντας στη μισθωτή απασχόληση που διαχρονικά αποτελεί τον πυρήνα της συνολικής απασχόλησης στη χώρα, τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ για τις ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα για το σύνολο του 2023, δείχνουν ότι το ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων ήταν θετικό κατά 116,7 χιλ. θέσεις εργασίας (3.214,2 χιλ. προσλήψεις και 3.097,6 χιλ. αποχωρήσεις) και αυξημένο κατά 60,1% συγκριτικά με το θετικό ισοζύγιο του 2022 (+72,9 χιλ. θέσεις εργασίας, με 2.911,3 χιλ. προσλήψεις και 2.838,5 χιλ. αποχωρήσεις). Η άνοδος του ισοζυγίου αφορούσε κυρίως τις γυναίκες (+62,8 χιλ. θέσεις εργασίας έναντι +53,8 χιλ. στους άνδρες), τα άτομα ηλικίας 15-24 (+58,1 χιλ.) και 30-44 ετών (+24,3 χιλ.) και τις περιφέρειες της χώρας εντός των οποίων βρίσκονται τα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας, δηλαδή την Αττική (+63,3 χιλ.) και την Κεντρική Μακεδονία (+12,1 χιλ.). Με βάση τα μηνιαία στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ για τους πέντε κλάδους με το υψηλότερο θετικό ισοζύγιο, προκύπτει ότι στο σύνολο του 2023 σε αυτούς συγκαταλέγονται οι

κλάδοι Εκπαίδευσης (31,1 χιλ. θέσεις εργασίας), Δημόσιας Διοίκησης και άμυνας-Υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης (23,1 χιλ.), Λιανικού εμπορίου (8,7 χιλ.) και Καταλυμάτων (5,3 χιλ.).

Συμπερασματικά, από την ανάλυση που προηγήθηκε για τα στοιχεία απασχόλησης που αφορούν στο 9μηνο του 2023 προκύπτει ότι η ανεργία συνέχισε την πτωτική της πορεία, τόσο λόγω της αύξησης της απασχόλησης όσο και της μείωσης του αριθμού των ανέργων. Όμως παρά την πτώση του, το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα παραμένει το δεύτερο υψηλότερο στην Ευρωζώνη. Παράλληλα, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ανεργίας παραμένουν αμετάβλητα καθώς αυτή πλήττει περισσότερο τις γυναίκες, τα άτομα νεαρής ηλικίας (15-29 ετών) καθώς και τα άτομα με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, ενώ το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων διατηρείται σε υψηλά επίπεδα. Εξάλλου, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας εντοπίζονται στη Δυτική Μακεδονία, στην Κεντρική Μακεδονία και στην Ήπειρο, ενώ τα χαμηλότερα στις περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Αττικής. Επιπλέον, οι κλάδοι με την ισχυρότερη θετική επίδραση στην απασχόληση είναι οι κλάδοι Ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας, Μεταφοράς-Αποθήκευσης, Κατασκευών καθώς και ο Πρωτογενής τομέας. Τέλος, οι θετικές και αυξημένες ροές προσλήψεων-αποχωρήσεων στον ιδιωτικό τομέα στο σύνολο του 2023 αφορούν κυρίως τις γυναίκες, τα άτομα ηλικίας 15-24 και 30-44 ετών καθώς και τις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι κλάδοι με το υψηλότερο θετικό ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων, ήταν κλάδοι Εκπαίδευσης, Δημόσιας Διοίκησης, Λιανικού εμπορίου και Καταλυμάτων.

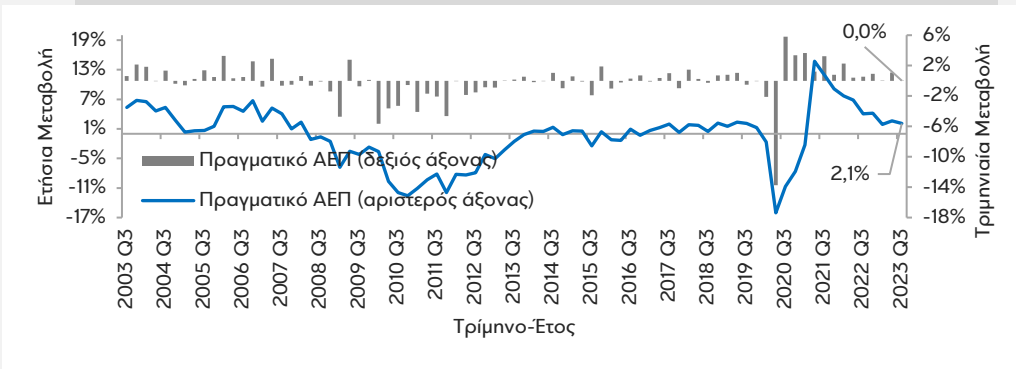
Τα παραπάνω ποιοτικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης στην Ελλάδα δείχνουν ότι η μετάβαση της οικονομίας προς ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα προσανατολισμένο προς την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας που είναι διεθνώς εμπορεύσιμα βρίσκεται σε εξέλιξη αλλά απαιτείται ακόμα μεγαλύτερη προσπάθεια για την επίτευξη και επίσπευση αυτού του μετασχηματισμού. Ως προς αυτό σημειώνεται ότι η ενίσχυση της απασχόλησης συνεχίζει να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από την άνοδό της σε κλάδους υπηρεσιών, αρκετοί εκ των οποίων δεν έχουν διεθνώς εμπορεύσιμη παραγωγή. Γι' αυτό και είναι αναγκαία η ενίσχυση τόσο του Μεταποιητικού τομέα όσο και των λοιπών κλάδων με διεθνώς εμπορεύσιμη παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών καθώς δύναται να βελτιώσουν το εξωτερικό ισοζύγιο της οικονομίας. Η ενίσχυση των κλάδων θα προέλθει μέσω της μεγαλύτερης προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων, της επιτάχυνσης υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και της (επαν)εισροής ανθρώπινου κεφαλαίου υψηλής εξειδίκευσης (brain-gain). Ως προς το τελευταίο σημειώνεται ότι οι προοπτικές απασχόλησης των ατόμων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι ευνοϊκές καθώς τα δεδομένα δείχνουν ότι σε αυτά παρουσιάζεται διαχρονικά το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας σε σχέση με τα άτομα που έχουν χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης. Παράλληλα, η μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας θα συμβάλει θετικά στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομίας καθώς μεσοπρόθεσμα θα αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις στο ΑΕΠ από τη μείωση του πληθυσμού που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2023 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,1% YoY (+2,6% YoY το Q2 2023 και +4,1% YoY το Q3 2022) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν 0,0% QoQ (+1,1% QoQ το Q2 2023 και +0,5% QoQ το Q3 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2023 2,4%, 2024 2,3%, 2025 2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q3 2003–Q3 2023

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,3%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,7% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

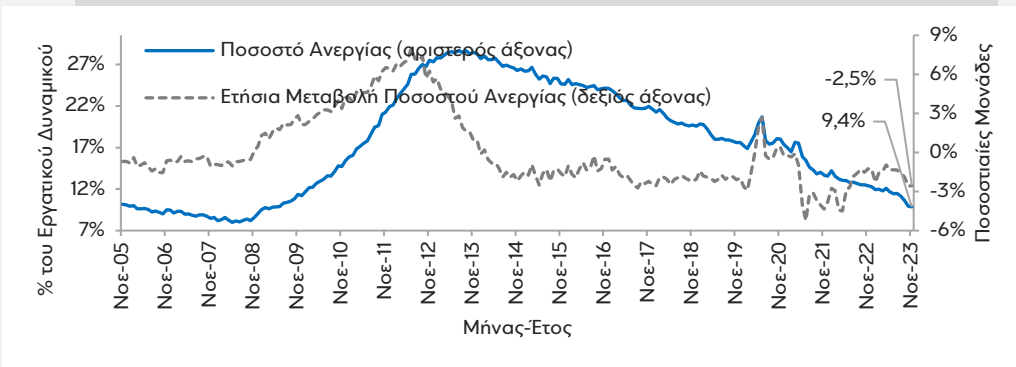
Δημοσίευση: 6/12/2023 (προσωρινά στοιχεία)

Επόμενη: 7/3/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Νοέμβριο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 9,4% (9,4% τον Οκτώβριο 2023 και 11,9% τον Νοέμβριο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 10,9% (11,1% τον Οκτώβριο 2023 και 12,5% τον Νοέμβριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2023 11,4%, 2024 10,7%, 2025 9,9%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 11/2005-11/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,1%

Μέγιστο: 28,2% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

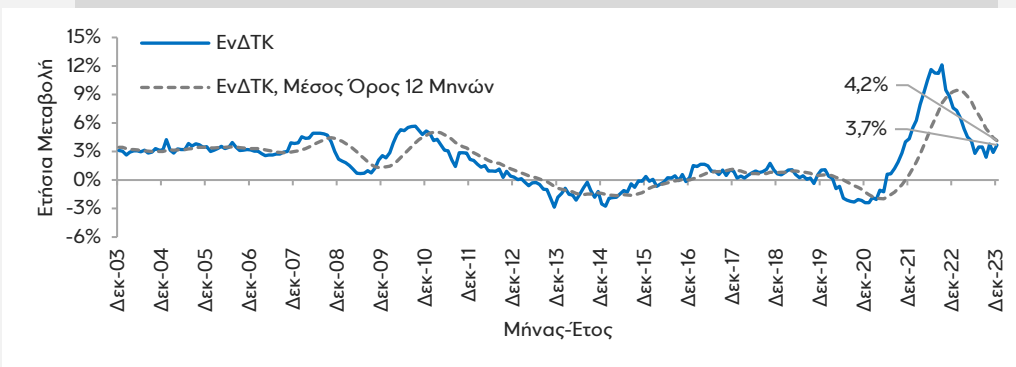
Δημοσίευση: 4/1/2024

Επομ. δημ.: 1/2/2024

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Δεκέμβριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +3,7% YoY (+2,9% YoY τον Νοέμβριο 2023 και +7,6% YoY τον Δεκέμβριο 2022) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 4,2% YoY (4,5% YoY τον Νοέμβριο 2023 και 9,3% YoY τον Δεκέμβριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2023: 2023 4,3%, 2024 2,8%, 2025 2,1%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 12/2003-12/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 12/1/2024

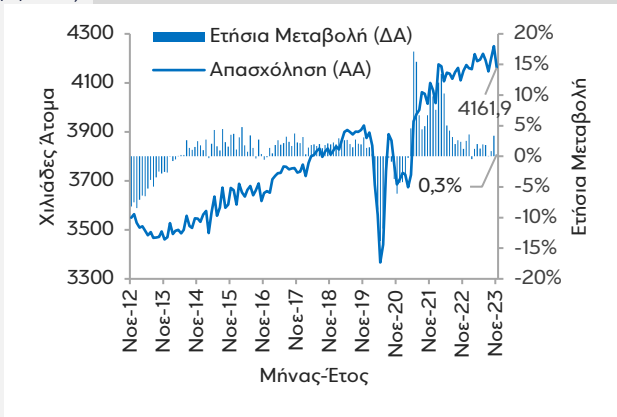
Επομ. δημ.: 15/2/2024

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών της Ελληνικής Οικονομίας

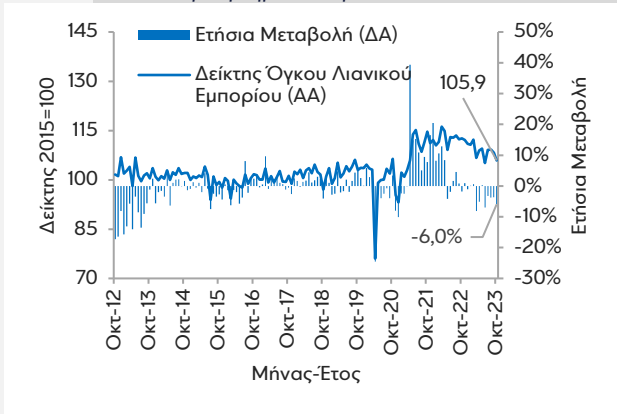
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +0,3% YoY τον Νοε-23 από +3,4% YoY τον Οκτ-23, +1,5% YoY την περίοδο Δεκ-22 – Νοε-23 (12Μ) από +6,1% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/2/2024)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 106,0 ΜΔ τον Δεκ-23, -0,4 ΜΔ MoM και +2,2 ΜΔ YoY τον Δεκ-23 από -0,4 ΜΔ MoM και +4,8 ΜΔ YoY τον Νοε-23 (επόμενη δημοσίευση: 30/1/2024)

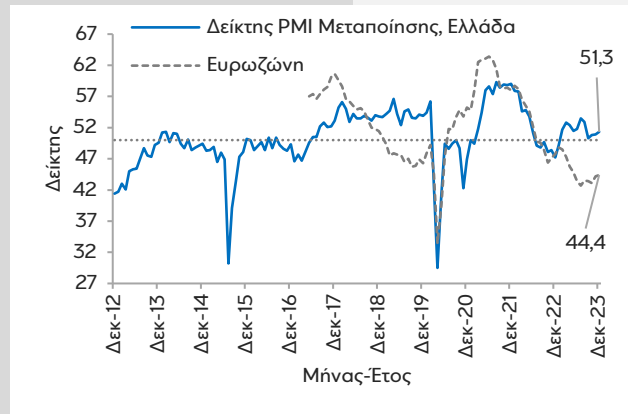
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -2,2% MoM και -6,0% YoY τον Οκτ-23 από -0,9% MoM και -3,6% YoY τον Σεπ-23, -3,0% YoY την περίοδο Νοε-22 – Οκτ-23 (12Μ) από +5,9% YoY την περίοδο Νοε-21 – Οκτ-22 (επόμενη δημοσίευση: 31/1/2024)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -40,3 ΜΔ τον Δεκ-23, +5,3 ΜΔ MoM και +7,6 ΜΔ YoY τον Δεκ-23 από -0,9 ΜΔ MoM και +6,3 ΜΔ YoY τον Νοε-23 (επόμενη δημοσίευση: 30/1/2024)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -4,0% MoM και +2,8% YoY τον Νοε-23 από +8,9% MoM και +9,0% YoY τον Οκτ-23, +4,2% YoY την περίοδο Δεκ-22 – Νοε-23 (12Μ) από +4,6% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (επόμενη δημοσίευση: 9/2/2024)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 51,3 ΜΔ τον Δεκ-23, +0,4 ΜΔ MoM και +4,1 ΜΔ YoY τον Δεκ-23 από +0,1 ΜΔ MoM και +2,5 ΜΔ YoY τον Νοε-23 (επόμενη δημοσίευση: 1/2/2024)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
 Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως ΑΑ και ΔΑ τον αριθμητικό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενημέρωση: 25/1/2024

Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση		Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
						Προηγούμενης Περιόδου	Παράρτησης	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013		
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y	(1), (7)	% YoY	-	5.6%	2022	8.4%	2021	-9.3%	2020	1.9%	2019	1.7%	2018	1.1%	2017
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	190.7		180.6		166.7		183.8		180.4		177.4	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	206.6		181.5		165.0		183.3		179.6		176.9	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	12.4%		14.8%		17.6%		17.9%		19.8%		21.9%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%		0.8%		1.1%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	7.8%		1.5%		-0.8%		0.2%		-0.2%		0.3%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	2.1%	2023 Q3	2.6%	2023 Q2	4.1%	2022 Q3	11.9%	2021 Q3	-10.7%	2020 Q3	2.1%	2019 Q3
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	0.0%		1.1%		0.5%		3.2%		5.8%		-0.5%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	9.4%	Νοε-23	9.4%	Οκτ-23	11.9%	Νοε-22	13.2%	Νοε-21	17.5%	Νοε-20	17.1%	Νοε-19
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	3.7%	Δεκ-23	2.9%	Νοε-23	7.6%	Δεκ-22	4.4%	Δεκ-21	-2.4%	Δεκ-20	1.1%	Δεκ-19
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	4.3%	2023 Q3	5.5%	2023 Q2	8.6%	2022 Q3	1.2%	2021 Q3	0.0%	2020 Q3	-0.1%	2019 Q3
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	0.9%	2023 Q3	1.7%	2023 Q2	5.9%	2022 Q3	7.0%	2021 Q3	-5.4%	2020 Q3	0.1%	2019 Q3
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωση			% YoY	Ναι	-0.7%		1.2%		2.2%		2.6%		4.9%		4.9%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	4.9%		9.2%		-4.0%		17.7%		4.7%		10.0%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	1.0%		-0.5%		-1.2%		48.2%		-32.4%		10.4%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	2.9%		-0.6%		1.6%		22.2%		-8.1%		3.4%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	1.2%	2023 Q3	1.6%	2023 Q2	3.6%	2022 Q3	7.5%	2021 Q3	-7.6%	2020 Q3	0.7%	2019 Q3
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	1.2%		0.5%		4.4%		10.9%		-8.5%		4.2%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4161.9	Νοε-23	4249.7	Οκτ-23	4149.9	Νοε-22	4100.2	Νοε-21	3685.5	Νοε-20	3925.6	Νοε-19
Άνεργοι			χιλ. άτομα	Ναι	429.8		442.0		560.8		621.3		782.8		809.9	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4591.7		4691.7		4710.7		4721.3		4468.3		4735.5	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3198.3		3100.7		3106.5		3130.7		3413.4		3177.9	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	11.9%	2023 Q3	14.5%	2023 Q2	12.6%	2022 Q3	8.8%	2021 Q3	3.9%	2020 Q3	8.3%	2019 Q3
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	51.3	Δεκ-23	50.9	Νοε-23	47.2	Δεκ-22	59.0	Δεκ-21	46.9	Δεκ-20	53.9	Δεκ-19
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	(1), (7)		% YoY	Ναι	3.0%	Νοε-23	9.8%	Οκτ-23	-1.0%	Νοε-22	8.8%	Νοε-21	8.7%	Νοε-20	-9.5%	Νοε-19
Δείκτης Ογκού στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	-6.0%	Οκτ-23	-3.6%	Σεπ-23	-1.8%	Οκτ-22	7.8%	Οκτ-21	3.4%	Οκτ-20	6.0%	Οκτ-19
Εξωτερικές Τομέες																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-14.6	Νοε-23	-15.2	Οκτ-23	-20.8	Νοε-22	-10.6	Νοε-21	-10.9	Νοε-20	-3.7	Νοε-19
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-32.6		-33.5		-39.9		-24.9		-18.6		-23.0	
Α1. Καυσίμων			Σ12m € δις	Όχι	-7.2		-8.3		-13.3		-5.3		-3.2		-5.2	
Α2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.1		-0.1		-0.3		0.0		-0.1		-0.3	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-25.4		-25.1		-26.3		-19.6		-15.3		-17.5	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	21.7		21.6		19.4		12.7		7.6		21.1	
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	18.0		18.0		15.8		9.3		3.6		15.4	
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.3		3.2		3.9		3.6		4.1		6.0	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.4		0.4		-0.2		-0.3		-0.1		-0.3	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-4.3		-3.9		-0.7		0.5		-0.5		-1.7	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.1		-1.3		-1.1		-1.1		-1.2	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-6.2		-6.0		-1.9		-1.2		-2.2		-3.0	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	3.1		3.2		2.5		2.8		2.8		2.5	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	0.7		0.7		0.3		1.2		0.6		-0.1	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	0.2		0.3		0.2		1.2		0.6		-0.2	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	0.5		0.4		0.1		0.0		0.0		0.1	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-2.4%	2022	-7.0%	2021	-9.7%	2020	0.9%	2019	0.9%	2018	0.8%	2017
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	0.1%		-4.5%		-6.7%		3.9%		4.3%		3.9%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	172.6%		195.0%		207.0%		180.6%		186.4%		179.5%	
Επίτοκια Αναφορές Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	4.00%	20/9/23	3.75%	2/8/23	3.50%	21/6/23	3.25%	10/5/23	3.00%	22/3/23	2.50%	8/2/23
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου			%	-	4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.50%		3.00%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	4.75%		4.50%		4.25%		4.00%		3.75%		3.25%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	3.08%	Δεκ-23	3.71%	Νοε-23	4.59%	Δεκ-22	1.31%	Δεκ-21	0.63%	Δεκ-20	1.46%	Δεκ-19
Διαφορά Απόδοσεων Ελλάδα-Γερμανία (10 έτη), Τέλος Περιόδου			ΜΒ	-	104.7		125.7		203.0		149.3		120.3		164.4	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.50%	Νοε-23	0.46%	Οκτ-23	0.06%	Νοε-22	0.05%	Νοε-21	0.00%	Νοε-20	0.19%	Νοε-19
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)			%	-	6.25%		6.17%		4.89%		3.73%		4.14%		4.34%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	147.3	Νοε-23	146.0	Οκτ-23	143.6	Νοε-22	152.3	Νοε-21	173.8	Νοε-20	174.4	Νοε-19
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	34.5		33.7		31.5		33.3		26.9		19.2	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	71.4		70.8		68.7		66.2		74.2		74.7	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	37.0		37.0		38.5		47.3		64.0		69.8	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.			€ δις	Όχι	4.5		4.5		4.8		5.5		8.6		10.7	
Καταθέσεις και Ρέπος																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	223.5	Νοε-23	224.8	Οκτ-23	223.6	Νοε-22	217.2	Νοε-21	214.4	Νοε-20	199.9	Νοε-19
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	196.4		197.5		192.5		184.7		168.7		154.0	
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	7.9		7.9		8.6		9.1		10.0		14.4	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	44.9		45.7		45.7		43.2		45.0		24.7	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.9		0.9		1.1		1.8		1.5		1.6	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	2.6		2.7		3.4		3.3		3.7		2.2	
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	41.4		42.1		41.2		38.1		30.5		20.9	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	143.6		143.9		138.2		132.4		123.0		114.9	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	4.7		4.2		4.8		4.1		2.0		1.7	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	10.7		11.2		11.1		8.8		6.1		6.4	
Δ. Υποχρεώσεις Εκτελ. με Μεταβιβαζ. Περίουδ. Στοιχεία			€ δις	Όχι	11.7		11.8		15.2		19.7		37.6		37.8	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	106.0	Δεκ-23	106.4	Νοε-23	103.8	Δεκ-22	110.1	Δεκ-21	94.2	Δεκ-20	111.3	Δεκ-19
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	-5.7		-3.9		-0.3		6.7		-7.4		3.4	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	41.6		40.7		25.2		35.3		-24.4		26.8	
Καταναλωτής (στάθμιση 20%)			ΜΔ	Ναι	-40.3		-45.6		-47.9		-38.2		-37.3		-3.9	
Λιανικό Εμπόριο (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	22.5		19.8		5.4		22.6		-19.5		23.9	
Κατασκευές (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	17.5		4.8		-23.1		-6.9		-37.4		-17.9	

Πηγή: (1) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (2) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (3) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (4) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat),

(5) S&P Global, (6) Thomson Reuters και (7) Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κ

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 709

Δρ, Στυλιανός Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 456

Δρ, Κωνσταντίνος Πέππας
 Ερευνητής Οικονομολόγος
kpreppas@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 520

Μαρία Κασόλα
 Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
 + 30 210 40 63 453

Marcus Bensasson
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 113

Παρασκευή Πετροπούλου
 Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 455

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 711

Σιμεώνη – Ελένη Σούρου
 Junior Οικονομική Αναλύτρια
ssourou@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 120

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
 Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
 Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiiferontos>
 Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
 Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

